

PUSU 2/2022

Syksy 2022/ 22. vuosikerta

Vuodet vierivät.....

PUSU eli Pullistuksen Suunnistus Suunnistajien jäsenlehti

Julkaisija: SaPu, suunnistusjaosto

Toimitus: Arja Niskakangas ja jaoston jäsenet

Ilmestyminen: Huhtikuu (1. kuntorastit)
Marras-/joulukuu (Tossunpesu)

Katseltavissa nettilehtenä: www.pullistus.fi
suunnistus/Pusu-lehdet

SaPun:n toimisto sijaitsee kauppakeskuksessa

Katuosoite: Kauppakatu 7

Postiosoite: PL 90, 43101 Saarijärvi

JÄSENMAKSU 2023, vuonna 2022 jäsenmaksunsa maksaneille lähetetään jäsenmaksupankkisiirto kotiin tai sähköpostitse alkuvuodesta 2023!

Jäsenmaksusi maksettuasi

- voit edustaa seuraa
- voit hankkia seuran asuja
- voit osallistua yhteiskuljetuksiin jäsenhinnalla
- voit saada jaostokohtaisia etuja

Suunnistusjaoston pj:n syksyterveiset 10/2022

Yksi kesäsuunnistuskausi on taas päättynyt. Tähän kauteen kuului Jukolan ja Venlojen -viestisuorituksia ja kuntosuunnistuksia henkilökohtaisia suorituksia unohtamatta.

Kilpailuja myös järjestettiin mm. Rastipäivät, Kultainen kompassi-cup.

Ratamestaritoimintaan tai apulaisena toimineille suuret kiitokset onnistuneesta kesäkaudesta.

Henkilökohtaisissa kilpailuissa tuli menestystä SM- ja am-tasolla. Kuntosuunnistajille tuli omia onnistuneita suorituksia koko radalla tai vain joillakin rastivälillä.

Venla Mäkelä ja Tilda Pimiä olivat kesällä jaoston kesätyöläisiä. Heidän toimenkuvaansa kuuluivat Hippo-suunnistuskoulun järjestäminen ja muut suunnistusjaoston tehtävät.

Syksyllä koululaiset tekivät taksvärkkipäivänä Heramäen kiintorastien kunnostamista liikunnanopettajan johdolla.

Jukolan ja Venlojen -viestin kilpailukutsu on julkaistu. Siinä on hyvä motivaattori talvikauden harjoitteluun ja ehkä myös Tiomilaan. Saammeko sinne joukkueen kokoon?

Talvikauden harjoituksia on maanantaisin klo 18–19 Kolkanlahden metsäkoulun liikuntasalissa.

Vielä kerran suuret kiitokset kaikille suunnistusjaoston toimintaan osallistuneille.

Suunnistusjaoston pj. Timo Kulmala

Hippokesä 2022

Keväällä järjestettiin Koulukartalla viikot alakoululaisille keskustaan ja Tarvaalan koululle. Lisäksi järjestettiin Perheseikkailu 14. toukokuuta Mannilan kartanolla, perheseikkailussa osallistujia oli 42.

Hipposuunnistuskoulu alkoi 16.5. Tarvaalassa. Sitä järjestettiin yhteensä kaksitoista kertaa kesän aikana, joista neljä järjestettiin maanantaina erillisenä tapahtumana ja loput kahdeksan torstairastien yhteydessä. Osallistumisia oli yhteensä 112.

Kahdentoista Hipposuunnistuskoulu kerran lisäksi järjestettiin Hippomestaruuskilpailu Herämäessä 11. elokuuta. Hippomestaruuden voittivat Sylvi Mäntymaa D4-sarjassa, Saimi Mäntymaa D6-sarjassa, Vilja Kivelä D8-sarjassa, Ella Kivelä D10-sarjassa, Väinö Pimiä H6-sarjassa, Jalo Sahinaho H8-sarjassa, Konsta Rosti H10-sarjassa ja Ohto Mäkelä H12-sarjassa. Hippomestarit ja ahkerimmat hipposuunnistuskoululaiset palkittiin tossunpesijäisissä 1. lokakuuta.

Kesällä Keski-Suomen nuorille suunnistajille järjestettiin viisi osakilpailuinen Kompassi-cup. SaPu järjesti kolmannen osakilpailun Lannevedellä 15. kesäkuuta. Osallistujia kilpailuun oli 32. SaPun nuorista Kompassi-cupin osakilpailuja kiersivät Ella ja Vilja Kivelä.

Venla Mäkelä ja Tilda Pimiä

Torstairastikausi 2022

Kauden 2022 aikana järjestettiin Saarijärvellä yhteensä 22 kappaletta Torstairasteja pääsiäisen tietämiltä aina syyskuun loppuun asti. No maantieteellisesti taisi Lannenveden Raiskinmäen rasteista jokunen pyörähtää Äänekosken puolella ja Kulhan rasteilla taas käväistiin kyllä Multian puolella rajaa myös.

Jatkoimme edellisvuoden tapaan omatoimimahdollisuutta, eli aina rasteja seuraavan päivän aikana loput kartat toimitettiin Säästökeskuksessa sijaitsevan toimistomme postilaatikkoon omatoimisuunnistajien saataville aina seuraaviin Torstairasteihin asti. Vuoden aikana omatoimikarttoja haettiin yhteensä 152 kertaa. Omatoimirasteilla on omat innokkaat suunnistajansa, mutta viime vuoden 357:ään omatoimisuunnistukseen tuli nyt hieman laskua.

Rastikauden aikana olimme toukokuun lopulla osa Iltarastiviikkoa yhdessä Rasti E4:n ja Vihtavuoren Pamauksen kanssa. Nämä 19.5. Petrin järjestämät rastit olivat myös vilkkaimmat Torstairastimme, sillä siellä oli kävijöitä ja omatoimisuunnistajia yhteensä 84. Torstairastien yhteydessä järjestettiin poikkeuksellisesti keskiviikkona 15.6. myös Kompassi-Cupin osakilpailu (luvut ei mukana Torstairastien tilastoinnissa). Kauden kolmien viimeisten rastien yhteydessä suunnistettiin auringon laskiessa Hämärä-Kuppia yhdessä Rasti E4:n kanssa. Lisäksi kauden aikana järjestettiin Seuranmestaruuskilpailut Julmien Lampien maastossa.

Laskeskellessäni kävijämääriä, eli torstaisin suunnistaneita ja omatoimisuunnistajia yhteen, osui loppusumma lopulta pyöreään tasalukuun: kauden aikana tehtiin 1000 suunnistussuoritusta ja rasteilla oli keskimäärin 45,5 suunnistajaa (edellisvuoden luku 23 rastia, yhteensä 1056 suunnistusta, keskimäärin 45,9 suunnistajaa). Lisääkin väkeä metsään siis mahtuisi, joten ensi vuonna vaan kaveriakin mukaan. Suolikon iltarastiviikon rastien jälkeen suosituimmat rastit olivat Riston toukokuun alun rastit Summassaareissa (60+12=72 kävijää).

Erityismaininnan rasteilta ansaitsee Eeron nostalgiasuunnistus Tunturikankaan maastoissa. Samaa rataa kun oli tarjolla karttalehden molemmilla puolilla, joista toinen oli 60-luvun mustavalkokartalla ja toinen puoli vuoden 2021 tuoreella kartalla. Näin nuoren polven suunnistajalle tuotti kyllä hieman päänrapsutuksia tuo vanha kartoitustyylillä, mutta kyllä silläkin rastit vain löytyivät. Kompassin kanssa sai tosin olla tarkkana, kun erantoon oli vuosien mittaan tullut jo yli 10 astetta korjausta.

Uutta pääsi kokemaan myös keväällä Kukonhiekan porteilla, kun puheenjohtajamme Timo oli laajentanut Kusiaismaen karttaa pullautuskartalla valtatie toiselle puolelle. Tuolloin torstaina paikalla vesisateessa olivat tosin vain joko rohkeimmat tai vain jääräpäisimmät suunnistajat.

Tällä kaudella saimme tosiaan mukavan pitkän Torstairastikauden ahkerien ratamestariemme voimin. Uusi kausi lähestyy taas ensi keväänä ja tammikuun aikana alkaa taas kalenterin koostaminen. Uusia innokkaita ratamestareita otetaan riemulla vastaan, vaikka ensin harjoittelemaan kokeneempien kanssa. Halukkuuden voi ilmoittaa jo tässä vaiheessa ja toivoa samalla myös paikkaa, karttaa ja ajankohtaa rasteilleen. Näin oma nimi kalenterissa ei siis tule ainakaan yllättäen ja vaikeaan ajankohtaan laitettuna. Viestiä voi lähettää talven mittaan [juho.pirttiniemi1\(at\)gmail.com](mailto:juho.pirttiniemi1@gmail.com).

Syysterveisin torstairastivastaava!

Juho Pirttiniemi

Taphtuman nimi	Pvm	Torstairasti	omatoimi	yht
Keskusta	21.4.	22	4	26
Kukonhiekkan P-paikka	28.4.	18	13	31
Summassaari	5.5.	60	12	72
Roikola	12.5.	32	8	40
Suolikko (Iltarastiviikko)	19.5.	67	17	84
Lannevesi	2.6.	39	7	46
Lannevesi	9.6.	50	9	59
Lannevesi	15.6.	26	9	35
Ahvenlampi, Särkilammen maja	30.6.	26	10	36
Kulha, Pirttipuron mylly	7.7.	37	5	42
Lannevesi, Tunturikangas	14.7.	47	6	53
Kusiaismäki, Juhola	21.7.	34	6	40
Tarvaala, Vattukallio	28.7.	58	1	59
Kulha, Pirttijärvenkalliot	4.8.	31	2	33
Heramäki	11.8.	42	4	46
Pyhä-Häkki	18.8.	32	5	37
Kolkanlahti, konehalli	25.8.	42	6	48
Julmat Lammit (Seuranmestaruus)	1.9.	31	9	40
Kulha, P-paikka	8.9.	30	2	32
Kusiaismäki (Hämärä-kuppi)	15.9.	40	9	49
Lannevesi (Hämärä-kuppi)	22.9.	49	6	55
Suolikko (Hämärä-kuppi)	29.9.	35	2	37
		848	152	1000

Taulukossa kesän 2022 torstairasteilla käyneet ja omatoimikävijät yhteensä.

SM-mitalistit 2022

Hiihtosuunnistuksen mitalisti 2022

Pronssimitalit:

Petri Moisio H35 (keskimatka ja pitkämatka)

Kesäsuunnistuksen mitalistit 2022

Kultamitali:

Vappu Hyvärinen D70 (pitkämatka)

Hopeamitali:

Vappu Hyvärinen D70 (erikoispitkä)

Pronssimitali:

Vappu Hyvärinen D70 (yö)

Sirkka Ketola D70 (erikoispitkä)

Paavo Moisio H85 (erikoispitkä)

Pyöräsuunnistuksen mitalistit 2022

Kultamitali:

Päivi Raatikainen ja Kirsi Kihlström (viesti D120)

Pronssimitali:

Päivi Raatikainen D60 (PS-keskimatka)

Tossunpesijäiset kaudella 2022 Kukonhiekassa 1.10.2022

Palkitut:

Ahkerat juniorit

Kesän Hippo-suunnistuskoulussa vähintään 10 kertaa käyneet
Saimi Mäntymaa 12, Sylvi Mäntymaa 12, Antti Peltoluoto 11, Seela Pimiä 10.

Poikaurheilija / Tyttöurheilija 14-17 v Nuoret kilpailijat

Vilja Kivelä D 8RR, Kompassi cup 4 osakilpailua.

Nais- ja miesurheilija

Mies: Petri Moisio, rankinpisteet 51,36
Nainen: Vappu Hyvärinen rankinpisteet 50.

Vuoden ohjaajat 2022

Venla Mäkelä ja Tilda Pimiä.

Vuoden talkoolainen

Juho Pirttiniemi.

Merkkipäivät

Jussi Mäkelä 50 v.
Jorma Hirvensalo 60 v.
Juhani Penttilä 70 v.
Sinikka Ikonen 70 v.
Jaakko Salo 80 v.

Seuranmestarit 2022

Seuranmestaruuskilpailun tulokset (1.9.2022 Lannevesi)

D 40 Marja Somppi 1:11:55 B

D 50 Eija Laukka 50:50 B

D 60 Maija Vilkkilä 1:07:33 C

D 70 Sirkka Ketola 33:50 C

H 21 Jorma Hirvensalo 59.22 A

H 60 Antti Vilkkilä 50:26 B

H 70 Harri Lehtinen 33:11 C

H 80 Paavo Moisio C

H 10 Konsta Rosti 38:15.

Hippomestarit 2022 (11.8.2022 Herämäki)

D 4s Sylvi Mäntymaa 44:46

D 6s Saimi Mäntymaa 21:04

D 8s Vilja Kivelä 27:30

D 10 Ella Kivelä 17:52

H 4s Väinö Pimiä 24:50

H8 Jalo Sahinaho 20:12

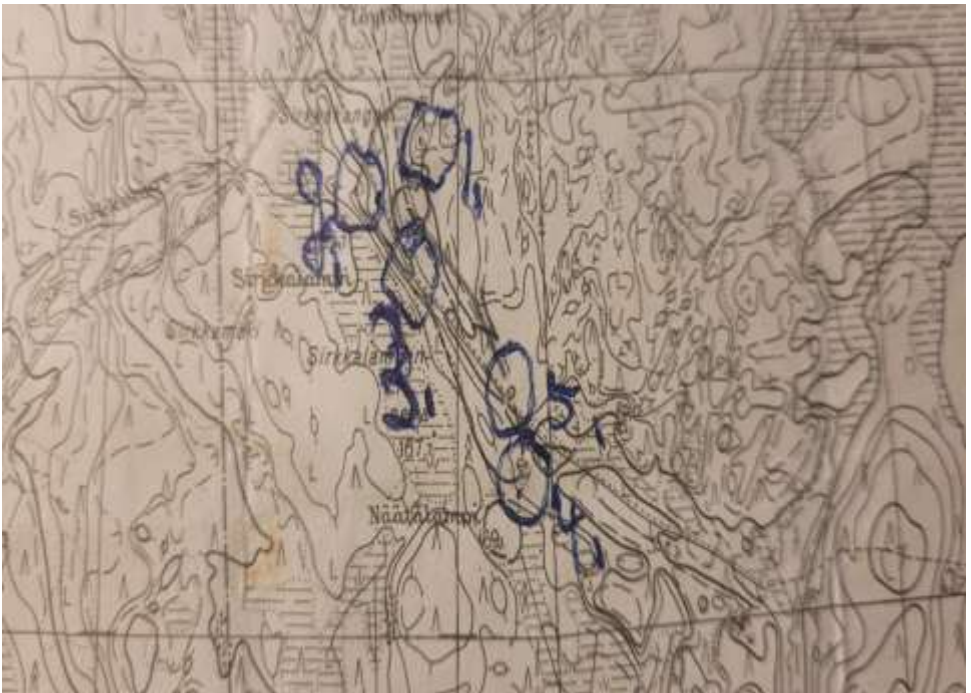
H10 Konsta Rosti kesk.

H12 Ohto Mäkelä 13:24.

Pullistuksen Pummarina 50 vuotta

Helatorstaina 1965 Pullistus järjesti ikämiesten ja nuorten SM-viestin Lanneveden Autiolla. Ratamestareina olivat ukkini Veikko Vartiainen sekä Martti Havusela, kisa käytiin mustavalkoisella täydennetyllä peruskartalla, jonka mittakaava oli 1:25 000. Samaisella kartalla aloitin minäkin suunnistusurani 8-vuotiaana torstain 13.7.1972 piirikunnallisissa sarjakilpailuissa Sirkkakankaalla, joissa ratamestariksi oli merkitty Harri Tapper ja valvojaksi isäni Erkki. Tarjolla oli sen ajan uutuus reittiviivasuunnistus, jossa oli 5 rastia (alla kartta). Jotain hajua kartasta ehkä jo oli, koska tuloksena oli vain yksi virhemm ja 30 sekuntia sakkoo. Osallistujia oli 5 ja tulokset seuraavat: 1) Heikki Vuojakoski 16.52, 2) Marketta Helle 23.49, 3) Jouko Rikkinen 24.40, 4) Markku Slawyk 26.42, 5) EAV 29.43.

Seuraavana kesänä olivat ohjelmassa jo ensimmäiset isot kisat sarjassa M10RV Petäjaveden kansallisten ja Sisä-Suomen rastipäivien muodossa. Varsinaisesti Pummarin maine kasvoi vasta kesällä 1974 siirryttyäni oikean suunnistuksen pariin. Kesän kuudesta startista neljä päättyi totaaliseen eksymiseen ja kolmessa näistä edes ykkösrasti ei löytynyt. Suurimpana syynä lienee ollut puutteellinen kompassin käytön taito, jota ei kukaan minulle ollut vaivautunut opettamaan. Muistaakseni seuraavana kesänä rohkaistuini kysymään Raitasen Anssilta, että miten se oikein toimii. Muuten Pummarin häikäisevä ura on hyvin dokumentoitu parikymmentä vuotta sitten kirjoittamissani blogeissa, joista tässä pari kohokohtaa.

Hamelnin pillipiipari

Syksyllä 1974 järjestettiin Jyväskylässä partiolaisten Karhunkierros, joka oli vuotuinen erävaelluskilpailu. Saarijärven Salo-Veikot järjestivät karsinnat Kusiaismäessä, joka meni kohtuullisesti. Tosin ensimmäisenä rastina ollut vanha ampumarata nykyisen hiihtokeskuksen paikalla ei meinannut millään löytyä ja maalissa Lumperonmontussa emme saaneet nuotiota syttymään. Sain kuitenkin paikan Saarijärven kakkos- tai kolmosvartiosta. Vartionjohtajana oli Mäntylän Kari ja kolmantena Hautasen Heikki. Kaikki meni ensimmäisenä päivänä hyvin lukuun ottamatta yöpymispaikalla suoritettua leivänpaistoa, joka teki pakistani entisen. Toisena päivänä Saarijärven vartiot kohtasivat toisensa yhdellä rastilla ja joku vartionjohtajista sai kuningasidean: ”Erohan osaa suunnistaa!” Niinpä minut laitettiin keulille ja muut seurasivat perässä kuin Hamelnin pillipiiparia. Kaikki Grimmin satuja lukeneet muistanevat, mitä siitä seurasi eli harhaan meni. Toista kertaa ei moista kunniatehtävää minulle enää uskottu. Meidän vartiolta hukkui karttakin pikataipaleella ja lopulta kaikki Saarijärven vartiot saivat vielä sakkoa, kun olimme luovuttaneet osan varusteista yöpymispaikalla mahatautiin sairastuneen vartionjohtajan kuljetettavaksi. Siihen loppuikin kunniaton partiolaisurani.

Eksymisen maailmanennätys

Kesällä 1979 kävin rippikoulua Mellikassa ja yhtenä päivänä oli sopivasti Huttusen Velin torstairastit Muittarilla, mihin sain iltaloman. Lehtolan-Lintupohjan suunnistuskartta ei tuolloin ollut vielä valmistunut, joten kilpailu käytiin peruskartalla. Kovakuntoisena miehenä otin tietysti reteästi pisimmän eli 7 kilometrin radan. Alkumatka meni hyvin, mutta kauimmainen nelosrasti tuotti lieviä vaikeuksia.

Rastina oli pieni suo notkossa, mistä ajauduin reilusti ohi. Aikani kierreltyäni päädyin turvautumaan vanhaan kunnon ratkaisuun eli suunta hahloon ja sinne päin niin kauan kuin jotain tulee vastaan. Valitettavasti vain suuntani oli länteen, kun kilpailukeskus olisi ollut idässä. Toista tuntia taivallettuani päädyin soiden keskeltä lopulta pellon reunaan, mistä lähti kärrytie, jonka arvelin menevän johonkin taloon päin. Päätelmäni osoittautui oikeaksi, mutta kartassa näytti olevan jotain vikaa, kun kyseistä maalaistaloa ei löytynyt kartasta. Päätin rohkaista mieleni ja astuin tupaan esittämään klassisen kysymyksen: "Missä ollaan?". Hämmästykseni oli melkoinen, kun isäntä haastoi oudolla murteella paikan olevan Pylkönmäen Mutkala. Tarkemmin karttaa katsottuani totesin, että olin todellakin ylittänyt valtakunnan rajan hyvän aikaa sitten ja juosseeni kirkkaasti ulos kartalta. Talosta löytyi kuitenkin puhelin, mistä saatiin yhteys Velin kaupalle ja ystävällinen isäntä lupautui viemään minut autolla Kuoppalan risteykseen, mihin isä-Erkki tuli minua vastaan. Linnuntietä olin harhautunut vain 6 km, mutta teitä pitkin takaisin kilpailukeskukseen tuli reilut 15 kilometriä. Hieman nolona sitten palailin Mellikkaan jatkamaan rippileiriä. Näin jälkikäteen tosi Pummarina voin kylläkin ylpeillä tästä eksymisen epävirallisesta maailmanennätyksestä.

Pumhari juhlii

Tuossa yllä näkyvässä Sirkkakankaan maastossa järjestin heinäkuussa 2012 Pummarin 40-vuotisen uran kunniaksi torstairastien viivasuunnistuksen, ei tosin aivan samalla radalla kuin 1972.

Kartta oli testikisoissa 1993 käytetty 1:15 000 versio. 14.7.2022 juhlistin 50-vuotista pummaustaivaltani vuoden 1965 SM-viestin kartalla Lannevedentien pohjoispuolella Raiskinmäen kaakkoispuoleisessa maastossa. A- ja B-radoille valitsin rastipisteet SM-viestin radoilta, joista löysin yhdistelmäkartan Veikko-ukin mapista, alla kuvassa A-rata suurennettuna mittakaavaan 1:10 000. Esimerkiksi ykkösrasti oli käytössä SM-viestin M35-sarjan avausosuudella ja kakkosrastit ankkuriosuudella. Nelosrasti oli käytössä myös viime syksyn SM-kisan karsinnassa sarjalla H75. Ainoastaan viimeinen rasti ei ollut käytössä vuonna 1965. Printtasin varulta kääntöpuolelle myös nykykartan, jota useimmat käyttivätkin. Mutta ainakin 3 uskaliaasta oli sanojensa mukaan käyttänyt vanhaa karttaa menestyksellisesti koko radalla.

Vanha Pummari oppii uusia temppuja

Juhlarastit sattuiivat sopivasti FIN5-suunnistusviikon välipäiväksi ja perjantaina kiirehdin jälleen takaisin Lahteen sprinttirasteille. Lauantain neljäs osakilpailu oli Tiirismaalla ja kaksi ensimmäistä rastia kivikkoisessa ja pienipiirteisessä rinteessä löytyivätkin yllättävän sujuvasti, joten Pummari kiristi vauhtia kolmosrastille, jonne oli mukavasti alamäki. Kartan mukaan polkua 250 metriä alas kärrytien risteykseen, josta vain 50 metrin pudotus rastille eli helppo nakki. Vaikka Pummarin nopeus ei ole enää entisensä, alkoi kuitenkin parin minuutin kuluttua jo huolestuttaa, että missä se ns. kärrytie viipty. Kompassin mukaan suunta oli oikea ja muutkin maamerkit täsmäsivät, joten ei muuta kun lisää pököä pesään. Kärrytietä vaan ei näkynyt ja polun kääntyessä väärään suuntaan oli pakko hypätä pöpelikköön. Mikä oli tietysti virhe, koska sijainnista ei ollut minkäänlaista tietoa. Siinä meni sitten arviolta 8 minuuttia rinnettä kartoittaessa ennen kuin oikea kivi viimein löytyi. Tässä vaiheessa myöskin tarkempi vilkaisu karttaan paljasti, että 'kärrytie' olikin noin 250 metriä pitkä jyrkännejono, jossa oli katkoja sopivasti niin, että se näytti erehdyttävästi kärrytieltä. Loppumatka meni aika masentavissa merkeissä, kun muuten hyvin sujuneen viikon virheminuuttimäärä viisinkertaistui kertaheitolla ja samalla karkasi yhteiskilpailun viides sija. Mutta tulipahan osoitettua, että vanhakin Pummari oppii uusia temppuja. Mitähän kaikkea sitä vielä ehtii oppimaan seuraavan 50 vuoden aikana.

EAV

Kuntosali kaiken ikäisille, Metsäkoulu Kolkanlahti, maanantaisin
klo18:00-19:00.

Kuntoilkaa, hiihtäkää ja pitäkää itsenne kunnossa!

Hyvää Joulua, Onnea ja Menestystä vuodelle 2023!

Seuraava **PUSU** ilmestyy huhtikuussa 2023.
Lähetäkää tekstejä, valokuvia ja ym. seuraavaa lehteä
varten sähköpostilla osoitteeseen
arja.niskakangas@hotmail.com